

VALPROGRAM CENTERPARTIET LIDINGÖ 2022-2026

FÖR LIDINGÖS BÄSTA

DET LOKALA PARTIET I DIN STADSDEL

Centerpartiet

LIDINGÖ

Innehåll

EKONOMI OCH FÖRETAGANDE	3
DEMOKRATI, STYRNING OCH BEREDSKAP	5
UTBILDNING.....	7
OMSORG OCH SOCIALA FRÅGOR.....	11
MILJÖ OCH KLIMAT.....	15
STADSBYGGNAD	18
TRAFIK OCH FASTIGHETER.....	21
KULTUR, IDROTT OCH FRITID	24

Vi är grannar, föreningsmedlemmar och vänner med båda fötterna på Lidingö. Vi älskar vår gröna ö med småstadskänsla och finns över hela ön, nära dig i alla stadsdelar. Det som driver oss är att göra Lidingö ännu bättre för alla oss som bor här! Det gäller i såväl stora som små frågor.

Vi lyssnar på dig och besöker verksamheter, företag och föreningar på hela ön för att lära oss mer. Vi tror på dialog och att ta tillvara på den lokala kunskapen. Lidingö ska vara hälsans ö på riktigt och hållbart både ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Vi har stoppat överexploatering av Centrum/Torsvik, en extremt dyr tunnel på södra ön och chockhöjda politikerarvoden. Vi har fått fram ungdomsbostäder i Larsberg, drivit på för simhall och mer resurser till barn, äldre och funktionsnedsatta. Men vi vill uträtta mer!

Som största oppositionsparti är vi redo att ta över ansvaret för kommunen 2022. Det behövs förändring till ett lyssnande ledarskap som satsar på trygghet, skola, omsorg och idrott. Vi hoppas få ditt förtroende i vårt arbete för en Lidingölokal politik med värme, gemenskap och kunskap!

Nedan följer vårt valprogram för mandatperioden 2022–2026. Det är dessa frågor vi vill få Lidingöbornas förtroende för att genomföra.

Lotta Morger

Ordförande Centerpartiet Lidingö

lotta.morger@centerpartiet.se

Patrik Buddgård

Gruppledare Centerpartiet Lidingö

patrik.buddgard@centerpartiet.se

EKONOMI OCH FÖRETAGANDE

Ett ekonomiskt ansvarstagande ledarskap som prioriterar barn och äldre

Vi ska ha en långsiktigt hållbar ekonomi i kommunen, inte slösa bort Lidingöbornas skattemedel på stadsbyggnadsprojekt som inte förverkligas, på för många kommunalråd, för höga arvoden till toppolitiker eller snabbcykelbanor som inte behövs. Vår uppgift är att säkra att Lidingöbornas skattemedel används där de bäst behövs för Lidingöborna.

Idag har Lidingö femte lägst kommunskatt i landet. Det är bra med låg skatt men det får inte gå ut över barn och äldre. För Centerpartiet är målet en skola och omsorg i toppklass för våra barn och äldre - inte att ytterligare sänka en av landets lägsta kommunskatter.

Vi vill ersätta stadens styrsätt som idag utgår från jämförelser med kommuner valda utifrån lägsta skatt till att vi ska jämföra oss med de kommuner som har bäst kvalitet i den verksamhet som jämförelsen gäller. Så skapar vi hög kvalitet och utveckling i våra verksamheter!

Staden ska ta sitt ansvar för idrottsinfrastrukturen och inte som idag skjuta över investeringsansvaret på idrottsföreningarna. Det leder till höga avgifter som försvårar deltagande i idrottsföreningar för barn och unga. Vi vill:

- Sluta slösa i stadsplanering – genom breda överenskommelser får vi stadsbyggnadsprojekt som håller över tid.
- Sluta slösa i staden – genom dialog med berörda aktörer och samhällsekonomisk analys undviker vi felsatsningar.
- Prioritera kvalité och utveckling av verksamheterna före ytterligare skattesänkningar
- Jämföra oss med de kommuner som har bäst kvalitet i verksamheten – inte med de som är billigast.
- Stoppa avgiftshöjningar inom kultur och idrott, möjlighet för deltagande ska inte vara en ekonomisk fråga.
- Räkna den samhällsekonomiska vinsten i prioritering av satsningar på till exempel idrottsföreningar eller på långsiktigt förebyggande insatser i skola eller omsorg.
- Prioritera ett gott företagsklimat på ön, det är genom fler företag som startar och växer som våra gemensamma skatteintäkter kan öka.

Bild: 1 Tiotals miljoner har slösats bort i utvecklingen av Centrum/Torsvik utan att något hänt.

Ett företagsamt Lidingö en grundförutsättning för småstadskänsla

Näringslivet på Lidingö är helt avgörande för att nå den småstadskänsla som vi i Centerpartiet brinner för med småskalig miljö och levande närcentrum över hela ön. Vi delar helt Lidingö näringslivs vision om 15-min-staden, där vi på ett hållbart sätt ska kunna nå allt vi behöver inom 15 minuter så som jobb, service, handel, fritid och kultur.

Lidingö är en företagsam kommun. Vi vill fortsätta stärka Lidingös näringsliv och få fler i regionen att upptäcka vad Lidingö har att erbjuda. Vi vill skapa en Lidingövecka som kan inspirera fler Lidingöbor att handla lokalt samt locka in nya kunder till Lidingö.

Det är företagen, och framförallt de små, som skapar arbetstillfällen och därmed skatteinkomsterna till kommunen som gör att vi kan förbättra välfärden. Utan företagen stannar Lidingö. Vi vill göra det lättare att driva företag i kommunen, det ska vara enkelt att få hjälp av kommunen, handläggningstiderna ska vara korta och staden ska i samarbete med näringslivet kartlägga behov och skapa möjligheter för att lösa lokalbehov för företagande. Vi vill:

- Arbeta för att förverkliga visionen om 15-min-staden med lokal närservice där du kan nå det du behöver inom 15 min (se mer under avsnitt stadsbyggnad).
- Införa Lidingöveckan med aktiviteter från Lidingös handlare, lokal marknad, Skansen-tåg, kulturliv, scen med uppträdande, pop-up-butiker och eventaktiviteter med föreningslivet. Festivalen ska vara ett samarrangemang mellan staden, näringsliv och civilsamhälle.
- Kartlägga lokalbehovet för det lokala näringslivet och ta fram förslag på platser för utveckling av exempelvis lager och småindustri för exempelvis hantverkare, e-handel med flera.
- Tillåta och uppmuntra pop-up-butiker på lämpliga platser där människor rör sig. Så kan näringslivet synas på ön och våra lokala stadsdelar få tillfälliga tillskott av handel.
- Uppmuntra torghandel på lokala stadsdelscentrum, exempelvis genom rabatterade tillstånd.
- Satsa på sommarjobb för unga både i kommunen och i samarbete med näringslivet.
- Införa sommarlovsentreprenörer, ett sätt för unga att få prova på företagande med vägledning på sommaren vilket samtidigt ger mervärde till samhället.
- Fortsätta med Ung företagsamhet på Hersby gymnasium i nära samarbete med näringslivet.
- Införa servicegaranti på serveringstillstånd och bygglov.
- Initiera ett arbete för att minska handläggningstiderna för bygglov och serveringstillstånd.
- Underlätta för små företag att delta i stadens upphandlingar.

DEMOKRATI, STYRNING OCH BEREDSKAP

Ett demokratiskt Lidingö – samförstånd istället för maktkamp

Vi vill ha ett lyssnande ledarskap på riktigt, som för en uppriktig dialog med Lidingöborna även mellan valen. Där Lidingöborna faktiskt kan påverka innehållet exempelvis i utvecklingen av deras stadsdel. Med verklig dialog får vi bättre beslut. Vi vill:

- Lyssna på berörda Lidingöbor före beslut i frågor.
- Genomföra medborgardialog även i komplexa frågor, som till exempel stadsbyggnadsfrågor och detaljplaner.
- Genomföra försök med medborgarbudget inom avgränsade projekt, till exempel förbättringsåtgärder i en stadsdel.
- Införa medborgarträffar i samband med fullmäktigemöten.
- Införa möjlighet för medborgarförslag i kommunen.
- Utveckla elevfullmäktige och ge dem möjlighet att väcka ärende till utbildningsnämnd och kommunfullmäktige.

Decentraliserad styrmodell som ökar motivationen hos stadens personal

Vi vill ha en mer decentraliserad styrmodell där verksamheterna sätter mål utifrån sina viktigaste intressenters krav och förväntningar (till exempel politiken, Lidingöbor och brukare, myndigheter samt lagstiftning). Vi måste bort från en top-down-styrning och ge personal möjlighet att använda sin kompetens och utifrån sitt uppdrag förbättra verksamheten. Viktigt är att tydliggöra skillnad mellan politik och tjänstepersoner - framförallt i myndighetsutövning. Tjänsteskrivelser ska alltid gå fram till nämnd utan påverkan. Vi vill:

- Införa en mer decentraliserad styrmodell där motivation ökar hos stadens personal.
- Säkerställa att tjänsteskrivelser ska gå fram utan politisk påverkan i myndighetsutövning.
- Säkerställa att politiken inte påverkar handläggning av ärende i myndighetsutövning förrän tjänstepersonerna gjort sin bedömning.

En politisk organisation som gynnar dialog och breda överenskommelser

Idag görs stor del av de politiska frågorna upp bakom slutna dörrar, ofta i kommunalrådsgruppen mellan stadens fyra kommunalråd. Vi vill flytta makten och den verkliga diskussionen från slutna majoritetsgrupper till nämnderna där både opposition och majoritet är representerade. Vi vill:

- Minska antalet kommunalråd från dagens fyra till max två.
- Sänka arvodet för toppolitikerna där ingen av kommunens politiker ska tjäna mer än en riksdagsledamot (Kommunstyrelsens ordförandes arvode är idag på 94 250 kr/mån medan en riksdagsledamot har arvode på 71 500 kr/mån).
- Införa en andre vice ordförande i nämnderna som representerar oppositionen, beredningen bör bestå av presidiet i nämnderna.
- Införa samma storlek för alla nämnder – förslagsvis 9 ordinarie och 9 ersättare för nämnder, 11 ordinarie och 11 ersättare för kommunstyrelsen.
- Flytta diskussioner och överenskommelser från slutna majoritetsgrupper till nämnden där både opposition och majoritet är representerade.
- Inför regelbundna träffar för gruppleddare från samtliga partier med dialog om kommande ärenden för att tidigt kunna fånga in synpunkter och anpassa förslag för att uppnå bred enighet.
- Ge alla gruppleddare och kansliresurs (max en per parti) arbetsplats i stadshuset vilket gynnar utbyte mellan partierna och alla partiers möjlighet till dialog med tjänstepersoner.

God krisberedskap och civilförsvaret på ön

Omvärldsutvecklingen ställer högre krav på stadens beredskap. Det har både visat sig under pandemin med behov av beredskapslager av vård- och omsorgsmaterial och med kriget i Ukraina där även Sverige behöver höja sin krigsberedskap. Vi vill:

- Skapa ett beredskapslager på Lidingö med väl avvägt innehåll för att klara kris och krig.
- Upprusta civilförsvaret med en resiliens för att klara barnomsorg och äldreomsorg med mera under kris samt färdigställa krigsplacering av kommunens personal.
- Trygghetspunkter för utdelning av vatten, mat, värme mm vid kris och krig ska vara redo.
- Stärka stadens skydd för cyberattacker samt ha färdiga och övade reservplaner för att klara analog kommunikation och genomförande av verksamhet vid kris.

UTBILDNING

En trygg skola som får varje barn och ungdom lust att lära

Lidingö har förutsättningar att skapa Sveriges bästa skola. Sveriges bästa skola kännetecknas av hög kunskapsnivå och lärare med hög kompetens. Skolans kvalitet kan dock inte enbart mätas genom elevernas betyg. Vi vill också ha en skola som verkligen lär för livet, där eleverna känner inre motivation för att lära mer och där varje elev får möjlighet att finna vad denne brinner för i livet.

Centerpartiet prioriterar barnen och kommer inte spara på skolan för att ytterligare kunna sänka skatten som gjordes av majoriteten 2020. Vi vill satsa mer på barn och ungdom – både i skolan och på fritiden. Vi vill:

- Prioritera skolan i stadens budget före ytterligare skattesänkningar.
- Säkerställa välutbildad och behörig personal i alla skolformer, bland annat genom att erbjuda konkurrensmässiga löner.
- Säkerställa att Lidingö har en trygg skola med nolltolerans emot droger, mobbing, kränkningar och sexuella trakasserier.
- Verka för bättre psykisk hälsa hos unga på ön.

Stimulerande förskola med utbildad personal och lust att lära

I förskolan läggs till stor del grunden för barnens lärande genom hela livet. Små barn har behov av småskaliga miljöer med små grupper för att kunna skapa starka anknytningar till ett fåtal personer. Dessa anknytningar är viktiga i barns utveckling till trygga individer senare i livet. För att nå en god miljö i förskolan krävs utbildad personal och stimulerande miljöer. Vi vill:

- Genomföra kompetenslyft i förskolan för att höja andelen behöriga förskolelärare samt andelen utbildade barnskötare.
- Utgå från Skolverkets riktlinjer för barngruppernas storlek i verksamheten, för barn mellan ett och tre år ska det vara sex till tolv barn per grupp samt för barn mellan fyra och fem år nio till 15 barn per grupp.
- Ha en hög personaltäthet för att säkerställa att varje barn får sina behov tillgodosedda.

- Stärka den socioekonomisk peng för att säkerställa likvärdigheten i förskolan och samma möjligheter för alla barn.
- Skapa stimulerande miljö på förskolorna som lockar till lärande och uppmuntrar rörelse.
- Vid nybyggnation av förskolor säkerställa småskaliga förskolor som är anpassade för små barngrupper.
- Utöka resurserna till öppna förskolan för att kunna ge mer och ännu bättre verksamhet.

En grundskola anpassad för varje enskild elev – alla ska ha möjlighet att utvecklas

Eleverna tillbringar tio år i grundskolan inklusive förskoleklass, det är en avgörande del av deras uppväxt. Skolan ska vara en trygg plats utan mobbing, trakasserier och droger. Vi vill ha små klasser och att undervisningen ska anpassas utifrån varje enskild elevs behov. Rektor har ett stort ansvar för skolans pedagogiska arbete och måste ha tid för det pedagogiska uppdraget. Vi vill:

- Alla elever ska gå ut grundskolan med behörighet till gymnasieskolan.
- Minska klasstorleken i grundskolan
- Stärka rektorernas möjlighet att leda det pedagogiska arbetet i skolan.
- Arbeta förebyggande emot droger, mobbing och trakasserier i skolan och utanför. Rastverksamhet ska genomföras som förebygger och kan hindra trakasserier mm.
- Utveckla stadens skolgårdar så de uppmuntrar till rörelse under skoldagarna samt innehåller mer grönska. Vi ser gärna samverkan med Generation Pep.
- Verka för att väcka den inre motivationen hos eleverna i högre grad än utbildningen gör idag, så eleverna lär för livet och inte enbart för proven.
- Stärka den socioekonomisk peng för att säkerställa likvärdig grundskola med samma möjligheter för alla barn.

Attraktiva gymnasium på ön

Nu har Christinagymnasiet öppnat på Lidingö. Det är positivt då det ökar valfriheten för gymnasieeleverna på ön. Vi vill utveckla en idrottsprofil på Lidingö som möjliggör att utöva sin idrott även under gymnasietiden. Vi vill göra detta i nära samarbete med idrottsföreningarna på ön. Vi vill:

- Införa en lokal idrottsprofil/klass på Lidingös gymnasium i nära samarbete med idrottsföreningar på ön.
- Se över programutbudet på Hersby gymnasium med ett helhetsperspektiv på utbudet på Lidingös gymnasiemarknad.
- Arbeta förebyggande emot droger, mobbing och trakasserier i skolan och utanför.
- Verka för att väcka den inre motivationen hos eleverna i högre grad än utbildningen gör idag, så eleverna lär för livet och inte enbart för proven.

God och näringsrik mat som skapar energi att lära

God och näringsrik mat ger energi och ökar möjlighet att ta till sig av lektionerna. För barn och unga spelar kommunens mat en stor roll för deras hälsa och hur man ser på mat i livet framåt. Centerpartiet vill öka kraven på matupphandling, inkludera den i den pedagogiska verksamheten och ha mer närodlat mat. Vi vill:

- Ta fram ny måltids och livsmedelspolicy som eftersträvar god, näringsriktig och hälsosam mat, närproducerad mat, högre andel ekologisk mat, säsongsanpassad och klimatsmart mat, mat lagat från grunden nära den som äter maten samt med minskat matsvinn och att maten är en del av den pedagogiska verksamheten.
- Utredda möjligheten att inkludera maten än mer i skolans verksamhet och utvärdera att staden tar över driften av maten och har kockar anställda på liknande sätt som en del förskolor har idag.

Stärk den psykiska hälsan hos unga på ön

Dagens elever möter stora krav i samhället, på sociala medier och en hög press från föräldrar att prestera. Det är viktigt att skolan ger eleverna verktyg att hantera press och känna trygghet i sig själva. Eleverna ska inte vara utmattade efter skolgången utan lustfyllda inför sitt framtida liv.

En givande fritid är en avgörande del för god psykisk hälsa. Förutom satsningar på idrott och kultur ska fritidsverksamheten och fritidsgårdarna vara en naturlig plats för barn och unga att hitta möjligheter till självförverkligande och givande fritidssysselsättning.

Staden ska fånga upp barn med behov av stöd tidigt genom nära samarbete med alla aktörer kring barnen - exempelvis skola, socialtjänst, BVC och vården. Detta för att fånga upp missförhållanden/svårigheter och kunna sätta in rätt insatser tidigt för att undvika problem senare i livet för barn och unga.

Neurologiska funktionsnedsättningar (NPF) är allt vanligare i samhället och skolan fungerar inte alltid bra för dessa elever, vilket kan leda till psykisk ohälsa, dåliga betyg och/eller skolfrånvaro. Vi vill se anpassningar av skolan för att fungera bättre för dessa elever. Det handlar om utformning av klassrum så det finns olika sätt att ta till sig kunskapen, strukturerade lektioner och en ökad kunskap hos lärare hur olika elever lär på olika sätt. Dessa insatser för en tillgänglig skola gynnar inte bara denna elever med NPF-diagnoser, utan skapar bättre förutsättningar till lärande för alla elever. Vi vill:

- Stärka elevhälsan och säkerställa kompetent personal på plats i skolan hela veckan.
- Lyfta den psykiska hälsan i samband med fysiska hälsokontroller i skolan för att tidigt fånga upp elever med behov av stöd.
- Öka samarbetet mellan skola och region om BUP, första linjens psykiatri och ungdomsmottagningen.
- Införa ett systematiskt arbetssätt från förskola och uppåt för att arbeta med barns självkänsla, exempelvis genom "Våga vara" där barn får verktyg för grundtrygghet och att själva välja sin framtid utan att bli styrda av exempelvis grupptrack.
- Att yrkesvägledare ska komma i kontakt med eleverna tidigt i grundskolan för att öka motivation och elevernas syn på möjliga val till gymnasiet och yrkesbana därefter.
- Utöka fritidsgårdsverksamhet i området Larsberg/Bodal/Baggeby, se över möjlighet för fritidsgård i Käppala samt fortsätta utveckla befintliga fritidsgårdar.
- Höja andel utbildad personal i fritidsverksamheten och erbjuda givande fritid för barnen efter skolan.
- Satsa långsiktigt på modellen "Trygg uppväxt" i hela skolkedjan för att fånga upp barn med problem och sätta in rätt insatser tidigt.
- Att barn, som på grund av sina behov, har resurstillägg i förskolan per automatik ska få samma resurstillägg under första terminen i grundskolan för att därefter få en ny prövning - behoven försvinner inte för att barnet byter skolform.
- Skapa en tillgänglig skola och förskola som anpassas för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar – en anpassning som kommer gynna alla elever.

OMSORG OCH SOCIALA FRÅGOR

Ett medmänskligt Lidingö med trygghet i omsorgen

Medmänsklighet, allas lika rätt och värde samt jämställdhet och inkludering är grundord i Centerpartiet. Det gäller inte minst det sociala området där vi vill arbeta emot utanförskap och för gemenskap för äldre, funktionsnedsatta, invandrare och utsatta grupper i samhället. Du ska vara trygg på Lidingö genom hela livet.

Vi är alla olika och därför ska staden anpassa omsorg efter individen. En viktig del i detta är att värna och öka valfriheten i exempelvis val av äldreboende eller hemtjänst. 2020 valde majoriteten att spara på äldreomsorgen för att kunna sänka skatten, det kommer inte Centerpartiet acceptera utan vi vill prioritera det sociala området i budgeten. Du ska kunna förvänta dig toppkvalité i omsorgen på ön. Vi vill:

- Prioritera kvalitén i äldreomsorg och de sociala frågorna före ytterligare skattesänkningar.
- Säkerställa trygghet för Lidingöborna genom hela livet genom att satsa på det förebyggande arbetet.
- Värna och öka valfrihet för Lidingös medborgare.
- Arbeta brottsförebyggande i nära samarbete med polisen.

Ett gott liv som senior och rätt till äldreomsorg i toppklass

Vi lever allt längre och har möjlighet att vara friskare längre. Som senior ska du ha en givande fritid och det ska finnas aktiviteter i kommunen för dig som senior. Kommunen ska arbeta förebyggande för att skjuta fram eventuella vård- och omsorgsbehov. När äldre behöver vård och omsorg ska den vara i toppklass.

Vi ser behov av att höja andelen utbildad personal, framförallt inom hemtjänsten. Idag är cirka 70 procent utbildade undersköterskor, det tycker vi är allt för lågt.

Alla äldre är olika, du som äldre ska därför alltid bemötas utifrån dina individuella behov. Möjligheter ska finnas både för att bo kvar hemma och kunna flytta till ett seniorboende. Att bo hemma ska vara en rättighet, att flytta till anpassat boende ska vara en möjlighet! Vi vill:

- Höja andelen personal i äldreomsorgen med adekvat utbildning.
 - Sträva mot att 100 procent av personalen inom omsorgsdelen av hemtjänsten ska vara utbildade undersköterskor.
 - Personalen ska ha god språkkunskap, utbildning ska ges på arbetstid för personal som saknar tillräcklig språkkunskap.
 - Lidingö ska ha attraktiva löner för utbildad personal inom vård- och omsorg.

- Personal inom vård och omsorg ska ha en inspirerande arbetsmiljö med marginaler och tid för återhämtning.
- Säkerställa kontinuitet och att personalen har tillräcklig tid för de äldre i stadens hemtjänst och vård- och omsorgsboenden.
 - Stärk kontinuiteten i omsorgen, det ska vara ett fåtal personal per vårdtagare i äldreomsorgen.
 - Mer tid för personalen så de kan anpassa omsorgen efter dagsbehov och även hinna med den sociala aspekten av arbetet.
- Utöka hemtjänstens förebyggande arbete inom de fyra hörnpelarna (fysisk aktivitet, goda matvanor, social gemenskap och socialt stöd samt meningsfullhet/delaktighet/känna sig behövd).
- Säkra att likvärdig och god vård når dig som Lidingöbo oavsett om du bor hemma eller i särskilt boende genom att samarbetet med regionen blir tätare och bättre, vi anser även att kommunen ska arbeta för att hemsjukvården kommunaliseras.
- Införa generösare boståndsbedömningar för äldre över 85 år för tillgång till boende med social samvaro med syfte att minska ofrivillig ensamhet och otrygghet. Du ska som äldre kunna välja om du vill bo kvar hemma eller flytta.
- Öka attraktiviteten i Baggeby gård och Högsätra för att undvika tomställda lägenheter, exempelvis genom att öppna upp restaurang för extern aktör, åtgärda lägenheter som äldre tackar nej till samt förbättra utomhusmiljön.
- Planera in boende anpassade för seniorer i utveckling av stadsdelarna
- Fortsätta med fixartjänst och digital lots i kommunen som stöd till äldre och för att minska risk för ett digitalt utanförskap.
- Inkludera äldreomsorgen i samhället, exempelvis civilsamhället med yngre som fikar med äldre, sommarjobb där ungdomar skapar aktiviteter för äldre eller att samplanera äldreboende och förskola med gemensam trädgård/odling.
- Motverka ofrivillig ensamhet hos äldre, exempelvis genom fortsatt utveckling av dagverksamhet och skapa fler mötesplatser spridda över ön.
- Utveckla stödet till anhöriga och anhörigvårdare som är en viktig del för en fungerande omsorg, till exempel med avlastning, samtalsstöd och nätverk.

Lidingö ska vara en föregångare för funktionsnedsatta inom LSS

Lidingö har en stolt historia av att ha legat i framkant gällande funktionsnedsattas plats i samhället, med en av landets första kommunala dagliga verksamheter med ö-gruppen. Centerpartiet vill att Lidingö åter ska bli en föregångare för gruppen som berörs av lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS). Vi vill stärka hälsan och förbättra fritiden för funktionsnedsatta inom LSS. Vi vill:

- Bygga ut fler gruppboendestäder för funktionsnedsatta inom LSS.
- Satsa mer på fritid för vuxna inom LSS genom utökade öppna aktiviteter på Allhuset samt helgläger även för denna grupp.
- Säkerställa att stöd för fritidssysselsättningar möjliggörs i stor omfattning på alla gruppboendestäder på ön.
- Höja kompetens om vad lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) innebär inom hela stadens personal, framförallt kopplat till rätten till goda levnadsvillkor.

- Utveckla äldreomsorgen för funktionsnedsatta på gruppboheter då de i dagens samhälle blir allt äldre.
- Säkerställa nära dialog och samarbete mellan personal och anhöriga för att säkra bästa möjliga verksamhet för den funktionsnedsatte.

Måltiden ska vara en av dagens höjdpunkter för äldre och funktionsnedsatta

God, näringsrik och vacker mat gör de flesta på gott humör och är en avgörande del för välmående. För funktionsnedsatta och äldre spelar kommunens mat en stor roll för deras hälsa. Centerpartiet vill öka kraven på matupphandling, personalens kompetens och ha mer närodlad mat. Vi vill:

- Ta fram ny måltids och livsmedelspolicy som eftersträvar god, näringsrik och hälsosam mat, närproducerad mat, högre andel ekologisk mat, säsonganpassad och klimatsmart mat, mat lagat från grunden nära den som äter maten samt med minskat matsvinn och att maten är en del av den sociala verksamheten.
- Utredda om stadens matlådor kan kopplas till lokala näringslivets restauranger för att öka valfrihet för äldre där de kan välja subventionerat pris på lokala restauranger istället för stadens matlådor, exempelvis för att kunna ha en lyxigare helmat.
- Öka möjligheten för äldre att äta tillsammans med andra för att minska ensamheten.
- Utbilda personal på gruppboheterna i näringslära för att maten till de funktionsnedsatta ska vara kvalitativ och god.
- Möjliggör för arbetstagare inom daglig verksamhet att äta lunch ute på restaurang minst en dag i veckan, både för att stärka lunchkvalitet och för att öka gruppens synlighet på ön.
- Utredda om restaurangen på Baggeby gård kan skötas av extern aktör och öppnas upp för Lidingöborna för en mer levande och social miljö för de äldre.

Effektiv integration och aktivt stöd till personer långt från arbetsmarknaden

Lidingö har goda förutsättningar att integrera nyanlända med tillgång till en stor arbetsmarknad. Lidingö ska ha ett medmänskligt mottagande där vi tar vår del av ansvaret att integrera nya medborgare i Sverige. Stadens arbetsmarknadsenhet ska aktivt arbeta för att matcha nyanlända och långtidsarbetslösa mot arbetsmarknaden i nära samarbete med Lidingös näringsliv. Stadens ska stötta civilsamhällsorganisationer som skapar mötesplatser mellan Lidingöbor och nyanlända. Vi vill:

- Fortsätta med aktivt stöd från stadens arbetsmarknadsenhet för matchning till jobb för nyanlända och långtidsarbetslösa.
- Säkerställa god samverkan med vuxenutbildningen i Vux Norrort där nyanlända och långtidsarbetslösa erbjuds utbildningar inom bristyrken och SFI.
- Permanenta insatsen Delta ung som stödjer unga med psykisk ohälsa och utanförskap till arbetsliv och sysselsättning.
- Stödja civilsamhällsorganisationer som skapar mötesplatser mellan Lidingöbor och nyanlända.
- Säkerställa att nyanlända barn och unga får tillgång till Lidingös idrottsföreningar trots eventuella ekonomiska svårigheter.

Stoppa våld i nära relationer och sätt den våldsutsatta i centrum i kommunens stöd

Stadens hantering av kvinnor som utsätts för våld i nära relationer har kritiserats. Det måste vara lätt att nå hjälp genom direktnummer och möjlighet för stöd vid besök i stadshuset. Den våldsutsatta måste sättas i centrum och ska inte själv behöva söka stöd flera gånger inom stadens olika enheter och berätta sin historia om igen. Stödet ska samordnas av staden.

Staden ska arbeta våldsförebyggande exempelvis genom skola och fritidsgårdar för att öka synlighet och kunskap om våld i nära relationer. Vi vill:

- Införa direktnummer till enheten för våld i nära relationer samt möjliggöra hantering av hjälpförfrågan direkt i stadshuset via entréreceptionen.
- Sätta den våldsutsatta i centrum där staden ska ansvara för samordning av stöd som kan komma att krävas från flera av stadens förvaltningar.
- Arbeta våldsförebyggande med utbildningar i exempelvis skola och fritidsgårdar, gärna i samverkan med civilsamhällesorganisationer.
- Säkra långsiktigt och starkt stöd till Kvinnojouren Lidingö.
- Stödja den nystartade ungdomsjouren på ett långsiktigt sätt.

Förebyggande arbete från barnsben

En nyckel för långsiktig framgång är att arbeta förebyggande från tidiga år. Centerpartiet vill fortsätta utveckla arbetssättet Trygg uppväxt som bygger på Skottlandsmodellen. Det innebär att alla aktörer kring ett barn samarbetar för att fånga upp barnen redan från början och sätta in rätt insatser direkt för att undvika utanförskap eller psykisk ohälsa senare i livet. Staden ska utveckla samarbete mellan alla aktörer som möter barn och unga samt socialtjänsten.

Lidingö har problem med hög tillgång till droger för unga. Även här behöver det förebyggande arbetet och personalens kunskap stärkas. Vi vill:

- Utveckla det förebyggande arbetet Trygg uppväxt och samarbetet mellan alla aktörer kring barn och unga.
- Arbeta med arbetsmiljön inom socialförvaltningen för att minska personalomsättningen och säkerställa att erfarna socialsekreterare vill arbeta kvar i kommunen.
- Anställa fler socialsekreterare för att skapa en hållbar arbetsbelastning och inspirerande arbetsmiljö.
- Utbilda all personal som möter barn och unga om droger och drogprevention samt fortsätta med återkommande utbildning och stöd till föräldrar.
- Involvera alla aktörer som finns runt ungdomarna i det drogförebyggande arbetet, till exempel fritidsgårdar och idrottsföreningar.
- Säkra att stadens fältassistenter är närvarande där ungdomarna finns. De ska där skapa kontaktpunkter mellan staden och ungdomar på ön för att hjälpa unga som exempelvis är på väg in i ett drogberoende eller har andra problem.
- Stödja nattvandringen för fler vuxna ute under kvällar och nätter.

MILJÖ OCH KLIMAT

En klimatsmart ö där hela samhället arbetar gemensamt för hållbarhet

Centerpartiet vill att Lidingö ska vara en föregångare i klimat- och miljöarbetet. Vi vill att stadens arbete ska utgå från Agenda 2030 med hållbarhet ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv. Om alla människor på jorden förbrukade resurserna som vi gör i Sverige skulle det krävas fyra jordklot. Detta innebär att det inte räcker att göra insatser globalt. Vi måste även arbeta med klimatfrågan lokalt - tillsammans. Vi vill:

- Ta fram ett hållbarhetsprogram utifrån Agenda 2030 och tillsätta ett hållbarhetsutskott som styr stadens strategiska hållbarhetsarbete. Konsumtionsperspektivet ska tas med i programmet. Ett mål i programmet ska vara att Lidingö blir fossilfritt senast 2040 och därefter arbetar för att bli klimatpositiva.
- Inleda samarbete mellan stad, föreningsliv och näringsliv, gärna i samarbete med universitet eller högre utbildning, med ett lokalt klimatprotokoll.
- Ta fram en koldioxidbudget med åtgärdsplan för Lidingö.
- Ta fram ett program för hållbart byggande. Exempel på vad ett program för hållbart byggande kan innehålla:
 - Krav på laddmöjligheter och andra mobilitetsinsatser vid nybyggnation.
 - Solenergi och annan förnybar energiproduktion vid nybyggnation.
 - Materialval och byggmetod väljs utifrån livscykelanalys med påverkan från brytning till deponi/återvinning.
 - Vid flerbostadshus ställa krav på separation av matavfall för rötning och produktion av biogas och slam.
 - Gröna tak och väggar för att underlätta dagvattenhantering och minimera kontaminerade flöden till vattendrag.
 - Krav på energieffektivitet eller på passivhus och plusenergihus.
- Att stadens bilar ska vara fossilfria och öppna upp för användning som bilpool av Lidingöborna när bilarna inte behövs i stadens verksamhet. Sätt upp skärmtak med solenergi över lämpliga parkeringsplatser för att möjliggöra laddning med förnybar och närproducerad el.
- Ställa skarpa miljö- och klimatkrav i stadens upphandlingar.
- Minska matsvinn i skola och äldreomsorg genom information hur mycket som slängs samt möjlighet att anpassa storlek på portioner inom äldreomsorgens restauranger.
- Säkerställa att alla kommunala verksamheter har källsortering och matavfallsinsamling.
- Möjliggöra fastighetsnära insamling av matavfall och förpackningar från alla hushåll på Lidingö.
- Skapa återbrukshus vid Stockby returpark där Lidingöbor kan ta tillvara på hela saker innan de slängs i onödan.
- Investera i solenergi och laddstolpar på stadens egna fastigheter.
- Verka för att Käppalaverkets spillvärme tas tillvara till fjärrvärme.
- Verka för att införa returpunkt med möjlighet att skänka och laga saker på Stockby returpark.

Bild: 2 Häckande fågel i Ekholmsnässjön

Levande och friskt vatten runt och på ön

Vi vill att Lidingö ska vara en ö med rent, levande och friskt vatten. Vi vill verka för bättre biologisk mångfald i våra vatten med barnkammare för rovfisk som abborre och gädda. Vi vill:

- Hålla Lidingös sjöar och vatten fria från föroreningar och övergödning, tydliggöra mål i Blåplanen.
- Bygga dagvattendamm i Kyrkviken för rening av dagvatten för att minska övergödning i Kyrkviken.
- Genomföra aluminiumfällning i Kyrkviken för att minska övergödning och förbättra vattenkvalitén på liknande sätt som skett i Kottlasjön.
- Bygga en våtmark vid Kyrkviken med inspiration från Initiativ Utö, exempelvis vid Gråviken för att underlätta rovfiskarnas fortplantning och därmed förbättra balansen i ekosystemet vilket även kommer ge bättre vattenkvalité.
- Utredda ett marint naturreservat i till exempel Kyrkviken för att binda samman Långängen-Elfviks naturreservat samt för att skapa möjlighet för biologisk mångfald med möjlighet för barnkammare för rovfiskebeståndet.
- Skapa fler platser för bad exempelvis vid Hustegaholm,
- Möjliggöra havsbastu för bad året om.
- Upprätta en snötipp på södra Lidingö för att ta bort tippning av snömassor i Värtan som försämrar vattenkvalitén runt ön.
- Fortsätta upphandla uppluckning av skräp och skrot från vattnet runt ön.

Värna vår natur och våra grönytor

Vår gröna natur är en av Lidingös stora styrkor. Vi vill värna vår natur på ön och stärka den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden är viktig för vårt ekosystem, inte minst pollinatörerna. Vi vill:

- Utöka naturreservaten för att skydda naturen för kommande generationer, både för rekreation och biologisk mångfald. Utöka naturreservaten över Mölna ängar ner till Värtan, runt Kottla gård, skogen på Elfviklandet och ett nytt naturreservat i Sticklinges skogar.
- Initiera plocka skräp-dagar där föreningslivet får extra bidrag till sin verksamhet vid deltagande, exempelvis genom Städa Sverige.
- Gynna våra pollinatörer i val av stadens planteringar, genom att skydda och så blomsterängar samt inte klippa ner ängar i förtid.
- Värna de gröna ytorna i kommunen och i stadsutvecklingen använda redan hårdgjorda ytor.
- Underlätta för odlingsföreningar så som tillsammansodlarna och möjliggör för boende i flerbostadshus att odla genom att sätta ut pallkragar på ytor som inte används.

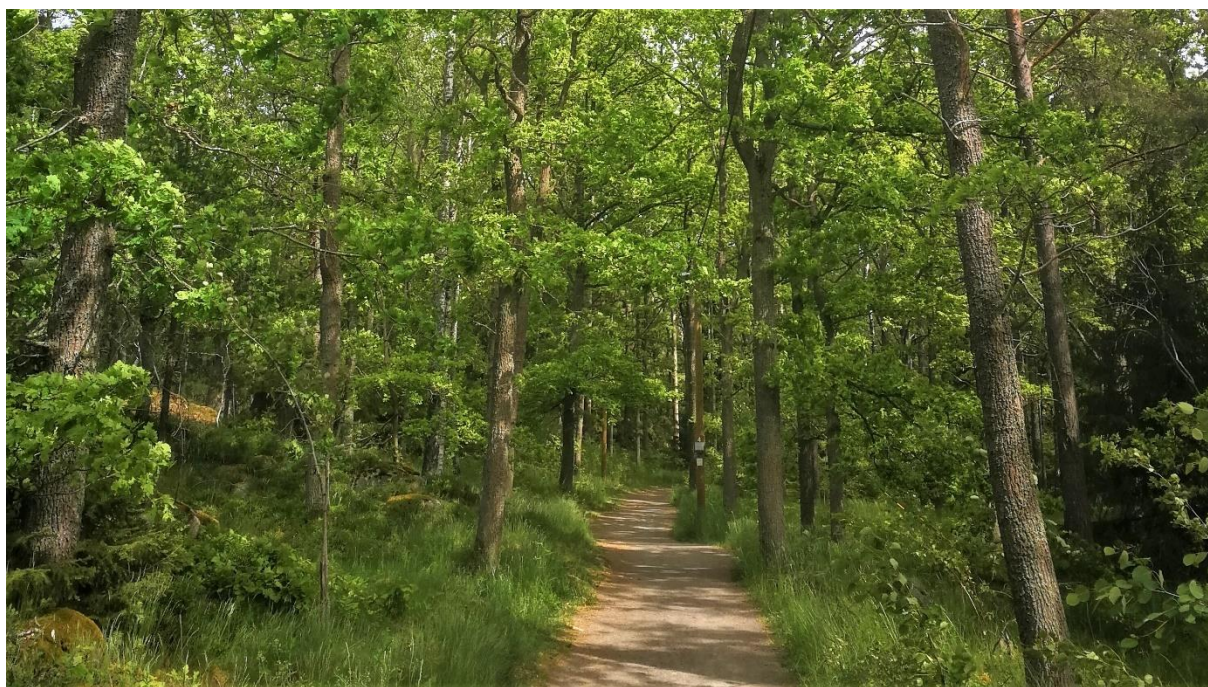

Bild: 3 Lidingöloppsspåret genom Sticklinges skogar med ädellövträd

STADSBYGGNAD

Utveckla Lidingö med småstadskänsla

Vi delar Lidingö Näringslivs vision om 15-min-staden där jobb, boende och handel ska finnas utan att behöva lämna ön. Vi vill ha ett Lidingö som utvecklas hållbart med småstadskänsla. Småstadskänslan handlar om allt från arkitektur, bevarande av grönområden till en stadsplanering som uppmuntrar föreningsliv och företagande. Vi vill se ett samhälle för alla Lidingöbor med blandade boendeformer. Vi vill:

- Säkra att ny översiktsplan tas fram i bred samverkan mellan majoritet och opposition med dialog med Lidingöborna.
- Skapa dialoger med boende i områden som ska utvecklas i ett tidigt skede.
- Uppnå överskott för staden vid utveckling på egen mark – Lidingöbornas tillgångar ska värnas.
- Genomföra ett nytt expressprojekt för ungdomsbostäder under mandatperioden i likhet med U25 i Larsberg.
- Värna blandning av boendeformer med småhus, ägarlägenheter, bostadsrätter och hyresrätter för att det ska finnas boende som passar människor i olika skeden i livet.
- Bygga en havsbastu på Lidingö som förslagsvis driftas genom en förening.

Bild: 4 Vi vill utveckla stadsdelarna med närservice, grönska och mötesplatser, till exempel Rudboda torg

Utveckla stadsdelarna på ön med närservice

För att uppnå 15-min-staden där det finns närservice nära hemmet vill vi utveckla våra stadsdelar. Med fler som arbetar hemifrån ökar kundunderlaget dagtid på Lidingö. Det ska staden dra nytta av i stadsplaneringen. Vi vill:

- Samla fastighetsägarna runt torget för att få fart på stadsdelscentrumen där möjlighet i plan ska finnas för butik och en restaurang.
- Utveckla stadsdelcentrum i Rudboda med större matbutik med apotek och blomsterbutik, en kvarterskrog/kafé med co-working-ylor samt trivsamt torg med aktiviteter (så som fontän, skridskor, pingis eller liknande) och grönska.

- Utveckla stadsdelscentrum i Näset genom upprustning av Näsets torg, underlätta torghandel och se över möjlighet för försiktig förtätning som ökar kundunderlaget för verksamheter runt torget.
- Utveckla stadsdelscentrum i Käppala med bättre lokal för att matbutik ska kunna utveckla sitt utbud. Komplettera området med bostäder som ger liv åt området runt butiken.
- Verka för fler butiker och levande torghandel i Breviks centrum.
- Möjliggöra utveckling i Larsberg på Kvantumparkeringen genom att lägga parkering under jord med bostäder, saluhall, vinbar, grönska och handel ovan jord. Tillåt att ersätta nuvarande nedgångna garage med flerbostadshus med grönska mellan husen och parkering under jord. Inrätta ett "business improvement district" i Larsberg genom samarbete mellan näringsliv, föreningsliv, stad och fastighetsägare i området. Stärk kopplingen mellan Dalénum och Larsberg så den blir trivsammare och tryggare.
- Utveckla stadsdelscentrum i Baggeby genom att underlätta torghandel, stadsodling samt möjliggöra för fastighetsägare att utveckla runt torget.

Bild: 5 Småstadskänsla? Vi vill värna och utveckla vår småstadskänsla genom att utveckla på hårdgjorda ytor

Småskaligt centrum med grönt handelsstråk från Torsviks torg till Centrum

Efter mer än ett decennium planering och tiotals miljoner slösade på planer för utvecklingen av Lidingö Centrum behöver staden kommande mandatperiod inleda arbetet för utvecklingen av Centrum genom att ersätta hårdgjord yta på stadshusparkeringen med handel, bostäder och grönyta. Vi vill:

- Utveckla Lidingö Centrum med trygg småstadskänsla genom en markanvisningstävling på stadshusparkeringen för parkering under jord med grönområde, handel och bostäder ovan jord - gärna med bowlinghall.
- Överdäcka Torsviksdiket för att minska buller och skapa trivsammare miljö och en grön entré till ön.

- Binda samman Torsviks torg med Lidingö Centrum genom ett grönt handelsstråk längs Stockholmsvägen.
- Värna och bevara Torsviksparken.

Stark äganderätt ska gälla på Lidingö

Som fastighetsägare ska det vara tydligt vad som gäller med en rättssäker och förutsägbar hantering av bygglov. Vi vill stärka äganderätten på Lidingö, vi vill:

- Säkra att stadens bygglovshantering är rättssäker och förutsägbart.
- Minska fastighetsägares förgäveskostnader när fastighetsägare får lägga pengar för att genomföra ändringskrav utan legala grunder eller utifrån förändrade förutsättningar från staden under pågående bygglovsärendande.
- Ersätt fastighetsägare när staden förlorar i överklagan (liknande hur fastighetsägare får betala vite när åtgärder görs utan lov).
- Säkerställa att nytt kulturmiljöpolitiskt program inte drar undan fötterna för äganderätten samtidigt som den gamla villastadens karaktär säkras.
- Slopa krav på bygglov för solceller, krav endast på k- och q-märkta byggnader.
- Återställ minsta tomtstorlek i översiktsplan till 800 kvm.
- Säkra att Attefallslagstiftningen följs.

En stadsplanering som gynnar företagande

Lidingö är en företagsam kommun. Vi vill fortsätta stärka Lidingös företagande och få fler i regionen att upptäcka Lidingös näringsliv. Vi vill:

- Införa Lidingöveckan med aktiviteter från Lidingös handlare, marknad, Skansen-tåg, scen med uppträdande, pop-up-butiker och eventaktiviteter med föreningslivet. Arrangeras i samarbete mellan staden, näringsliv och civilsamhället.
- Kartlägga lokalbehovet för lokalt näringsliv och ta fram förslag på platser för utveckling av exempelvis lagring och småindustri för exempelvis hantverkare, e-handel med flera.
- Tillåta pop-up-butiker på lämpliga platser där människor rör sig. Så kan näringslivet synas på ön och våra lokala stadsdelar kan få tillfälliga tillskott av handel.
- Uppmuntra torghandel på lokala stadsdelscentrum, exempelvis genom rabatterade tillstånd.

TRAFIK OCH FASTIGHETER

En hållbar trafik på hälsans ö

Vi ska inte stoppa transporterna, vi ska stoppa utsläppen. Vi ska satsa på hållbara drivmedel och minska importberoende, du ska till exempel kunna ladda din elbil på ön. Vi ska också verka för bättre förutsättningar för cykel och kollektivtrafik. Vi vill:

- Underlätta för elbilar på ön genom en kostnadseffektiv utbyggnad av laddinfrastrukturen:
 - Ta fram en plan för laddinfrastrukturen med behovskartering av snabbladdare och laddningsmöjlighet vid bostad, som tydliggör ansvarsfördelning mellan kommun, privata aktörer och elnätsbolag.
 - Krav på laddplatser vid nyproduktion och vid upprustning i stadsdelarna.
 - Bygg laddplatser vid stadens byggnader så som skolor och stadshus.
- Främja samarbete med Stockholms stad för laddbara lånecyklar vid infartsparkeringar, Ropsten och vid större knypunkter för kollektivtrafiken på Lidingö.
- Förbättra cykelvägarna mellan Lidingöbron och Torsviks torg, runt Lidingö Centrum och genom att förtydliga cykelväg Dalénum - Skärsätra station - Kottla.
- Driva på följande frågor för bättre kollektivtrafik på ön:
 - Ringlinje för att ersätta den nedlagda linje 233 och nuvarande 238 för att skapa bättre tvärförbindelser på ön och aktivitetsbuss för barn och unga på ön.
 - Verka för fler direktförbindelser med buss från Lidingö till olika målpunkter i Stockholmsregionen, exempelvis genom förlängning av stombusslinje 6 till Rudboda via Lidingö Centrum.
 - Tätare trafik på Lidingöbanan samt tidigareläggning av sammankoppling med Spårväg City där ambitionen ursprungligen var att den skulle vara klar 2014 men nu planeras till tidigast 2030.
 - Fortsätta utveckla båtpendlingen med fler pendelbåtsavgångar från Gåshaga Brygga och Klippudden, säkra turtätheten till Storholmen och skydda kvällsturerna, utred brygga i utvecklingen av Brostranden för att ansluta Islinge och Lidingö Centrum/Torsvik till pendelbåtar till Danderyd och Nacka.
 - Aktivt bevaka och påverka utvecklingen av Ropsten som välfungerande knutpunkt för kollektivtrafik för Lidingöborna.
 - Verka för borttagning av trängselskatten vid hämtning och lämning vid Ropstens tunnelbanestation.

Skog- och markskötsel för rekreation och biologisk mångfald

Lidingös främst styrka är vår grönska och natur i direkt närhet till Stockholms innerstad. Vi vill sköta vår natur för rekreation och bidra till biologisk mångfald. Det ska inte finnas några ekonomiska vinstkrav i skogsskötseln på ön. Vi vill:

- Fastställa finansieringen av genomförande av grön- och blåplan för att garantera miljömässigt hållbara åtgärder.
- Säkra att åtgärder för skog och natur görs utifrån att stärka biologisk mångfald och förbättra rekreativsmöjligheter – inte vinstkrav.
- Förbättra för pollinatörers överlevnad genom mer ängsmark, sådd av ängsblommor samt klippning som anpassas utifrån väder och behov – inte av förutbestämt schema.
- Fortsätta satsningar på grön gestaltning på ytor med mycket hårdgjord yta för att stärka gröna samband, exempelvis längs Södra Kungsvägen.
- Införa en till hundrastgård på ön, förslagsvis intill Äventyrsparken vid Näset.
- Förbättra parkeringsmöjligheterna för bil och cykel vid våra nuvarande bad för att minska trängseln och säkerställa framkomlighet för räddningstjänsten.

Se mer om våra förslag för natur och vatten under miljöavsnittet.

Bild: 6 Övergångsställen är avgörande för en säker och tillgänglig trafikmiljö. De ska behållas och belysas.

Säker och tillgänglig trafikmiljö på Lidingö

Du ska vara trygg och ha god tillgänglighet i Lidingös trafikmiljö. Därför ska vi behålla signalreglerade trafikljus som är viktiga för barn, äldre och synskadade. Vi ska se över otrygga korsningar samt hitta fler sätt att skapa trygga gångvägar över främst huvudlederna genom exempelvis gångtunnlar. Vi vill:

- Förbättra underhåll av gång och cykelvägar, framförallt trottoarer så att äldre kommer fram året om. I flerbostadsområden ska trottoarerna snöröjas på båda sidor av gatan.
- Markera gatan med färg där huvudcykelleder passerar över bilvägar för att uppmärksamma både cyklister och bilister på passagen.
- Återinföra saltsopning på det regionala cykelnätet på ön samt prioriterade gång- och cykelvägar för gående och cyklister.
- Behålla signalreglerade övergångsställen i staden, de ökar tillgänglighet och trygghet för Lidingöborna, framförallt för äldre och synskadade.

- Utredda extra belysning på övergångsställen och genomföra åtgärder med prioritering av extra utsatta övergångsställen. Utredda möjlighet för blinkande ljus när gående närmar sig övergångsställe.
- Utred gångtunnel under Södra Kungsvägen vid Skärsätra station.
- Utredda och genomföra säkerhetshöjande åtgärder vid utsatta korsningar så som exempelvis Sturevägen-Lejonvägen, Norra Kungsvägen-Kyttingevägen, Askrikevägen-Elfviksvägen-Norra Kungsvägen, Lejonvägen-Norra Kungsvägen samt Läroverkswägen-Vasavägen.
- Förbättra säkerheten för gående på Ekholmsnäsvägen genom gångtrottoar från Ekholmsnäs gård och mot Killinge.

Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning

Lidingö är en stor fastighetsägare och den politiska styrningen av fastigheterna behöver förtydligas med ett tydligt och sammanhållet ansvar för frågorna. Vi vill att staden ska vara en föregångare för hållbarhet i sin fastighetsförvaltning och hushålla med energi i möjligaste mån samt producera energi i sina egna fastigheter, exempelvis med storsatsning på solenergi. Vi vill

- Öka produktion av energi och värme i stadens fastigheter, exempelvis genom att:
 - Installera solenergi på stadens fastigheter så som skolor och äldreboenden samt inom beståndet i Lidingö stads fastighets AB.
 - Utredda möjlighet för skärmtak med solenergi över parkeringar i staden, förslagsvis med laddstationer kopplade till solenergin.
 - Undersöka möjlighet för solcellspark på ön, exempelvis vid Breviksbadet för drift av badet.
- Säkerställa stadens lokalförsörjningsbehov, i nuläget är exempelvis stor brist av gruppbofästigheter inom LSS som lever upp till Boverkets krav.
- Optimera energieffektivitet och uthyrningsgraden av fastighetsbeståndet.

Bild: 7 Det ska vara lätt att sätta upp solenergi och staden ska gå före.

KULTUR, IDROTT OCH FRITID

Hälsans ö med rikt kultur- och idrottsliv

För att titulera sig som "Hälsans ö" måste Lidingö också vara idrottens och kulturens ö. Tyvärr är Lidingö inte det idag. I tidningen Fokus kommunranking hamnar Lidingö högt i många kategorier men endast på plats 243 av 290 kommuner i kategorin "kultur och fritid". I decennier har idrotten fått stå tillbaka och kulturen inte fått den plats den förtjänar. Nu är det dags för Lidingö stad att prioritera idrott och kultur. Vi vill att kulturen ska ha en tydlig plats i visionen om 15-min-staden, du ska inte behöva åka över bron för kulturella aktiviteter. Vi vill:

- Kultur- och fritidsnämnden ska ha samma storlek som stadens övriga nämnder.

Ett rikt kulturliv där civilsamhället tar stor plats

Att tillgängliggöra kulturen för fler barn och unga är en bra investering i framtiden. Vi vill istället för att gå på gång höja priset på teater och musik på ön höja tillgängligheten genom fler platser, fler aktörer och fler aktiviteter att välja mellan. Vi vill:

- Införa kulturpeng där ungdomar får tillgång till flera aktörer och valmöjligheter för musikskola, teaterverksamhet eller andra kulturella verksamheter så som konst.
- Sänka avgiften till musikskola och Sagateatern efter flera år med markanta prishöjningar, denna verksamhet ska vara tillgänglig ekonomiskt för alla.
- Säkra kulturellt utbud för unga på fritidsgårdarna på ön, så som musik.
- Värna vårt välfungerande bibliotek och säkerställ generösa öppettider. Vi vill utveckla dess roll i digitaliseringens spår, biblioteken ska vara ett centrum för kunskap och kultur på nätet.
- Fortsätta att utveckla Sagateatern med högkvalitativ teaterverksamhet för alla åldrar.
- Stötta föreningslivets kulturinsatser, exempelvis för firande med majbrasor eller med midsommarstänger på ön.
- Utveckla stadshuset som kulturhus med biblioteket, utställnings- och evenemangsytor samt genomföra åtgärder för att scenen ska kunna användas för exempelvis dans eller andra kulturella arrangemang. Fortsatt lyfta fram kulturen i stadshusets entréhall, med aktiviteter som lyfter fram den lokala kulturen. Främja att stadens lokaler används av kulturen på tider staden inte har verksamhet, exempelvis i skolor eller fritidsgårdar.
- Säkerställa att föreningslivet har ytor för kulturverksamhet, exempelvis i samarbete med privata fastighetsägare så som föreningsgården Larsberg.
- Se över stöd till studieförbundens kulturella arrangemang för Lidingöbor.
- Utveckla kulturveckan och koppla samman med en Lidingöveckan där Lidingös Näringsliv och föreningsliv också deltar. Då kan synligheten och deltagandet från hela samhället öka.

Stötta idrottsföreningarna som skapar hälsa genom hela livet

Den som är fysisk aktiv löper mindre risk för folkhälsosjukdomar och psykisk ohälsa. Idrottsrörelsen skapar hälsosamma levnadsvanor genom hela livet. Vi vill stötta föreningsidrotten på Lidingö som skapar meningsfull fritid för våra barn och unga samt minskar risken för att ungdomar hamnar i droger eller andra problem. Idag råder hallbrist på Lidingö, hittills har satsningar främst varit renoveringar eller ersättning av gamla hallar med nya vilket höjt kapaciteten inom respektive hall/anläggning men inte ökat den totala tillgången av hallar. Vi vill:

- Ta fram långsiktig lokalförsörjningsplan för idrotten med kartläggning av dagens ytor samt behovskartering framåt.
- Investera i Högsätra idrottscampus med bollhall med läktarkapacitet, plats för innebandy, ishall samt rackethall för badminton och tennis. Vi vill se över möjlighet och behov för ytor som passar friidrott, dans och kampsport i idrottskomplexet.
- Se över fördelning av fotbollsplaner över ön och var planer saknas eller inte har tillräcklig storlek. Säkerställ tillkomst av en till 11-mannaplan under mandatperioden.
- Fortsätta utveckling av Lidingövallen med plats för friidrottens hemviste med idrottsytor, isrink, tennis och fotbollsplaner.
- Möjliggöra för mindre idrottsytor för exempelvis dans eller kampsport i utveckling av stadsdelarna.
- Se över möjlighet för utökade möjligheter för basket vid Hersby gymnasium.
- Möjliggöra utökning av ridsport genom att tillåta utbyggnad av Stockby ridskola.
- Införa idrottsprogram på gymnasium på Lidingö för att underlätta att fortsätta med idrott även under gymnasietiden.
- Säkerställa orienteringens möjlighet att använda skogar för sin tävlingsverksamhet även när de är naturreservat.

Kostnaden ska inte hindra barn och unga från idrott

Idag är det dyrt att vara med i många idrottsföreningar. Kostnaderna ökar när föreningarna tvingas stå för finansieringen av hallarna. Vi vill att staden ska ta större ansvar för investeringar i idrottshallar. Vi vill:

- Att staden tar större ansvar för investeringar i idrottshallar.
- Införa nolltaxa för hyra av kommunala idrottsytor för barn- och ungdomsidrotten – avgift debiteras för bokade halltider som inte används för att säkra effektiv användning av våra hallar.
- Säkerställa tillgänglighet till idrottsföreningarna för barn och unga som lever i familjer med begränsade ekonomiska möjligheter.

Stärk möjligheten för spontanidrott och rekreation

Lidingös största tillgång för spontanidrott och rekreation är naturen. Läs mer om vårt arbete för att skydda vår natur för rekreation under teknik- och fastighet. Vi ser att vi ska säkerställa kvaliteten på vandringsleder och införa en vandringsled "Lidingö runt". Vi vill

även stärka ytor som uppmuntrar till spontanidrott och rörelse utanför arrangerade idrottsaktiviteter. Vi vill:

- Återinföra konstsnöspår för längdskidor på Lidingö som uppmuntrar till rörelse från barn till pensionär.
- Utveckla idrottsmöjligheter och anläggningar som uppmuntrar rörelse på stadens skolgårdar.
- Bygga fler ytor dedikerad för spontanidrott, exempelvis multibollplaner som passar för bandy, basket och fotboll jämnt fördelade över ön.
- Se över och vid behov rusta vandringsleder på ön samt skapa vandringsled "Lidingö runt".
- Färdigställa sista etappen av bryggpromenaden från brofästet till Larsberg.
- Behålla isbiten i Sticklinge och starta liknande mindre isytor för spontanidrott på skridsko utspridda på ön.
- Bygga havsbastu på Lidingö.
- Verka för en ny bowlinghall på Lidingö.

Öka samarbete och samverkan mellan kommun och idrottsföreningarna

Idrottsrådet arbetar för alla föreningar och idrotter på Lidingö. Genom att utveckla samarbetet med idrottsrådet kan synergier uppstå där föreningar kan samarbeta med varandra och med kommunen och få så effektiva lösningar som möjligt i exempelvis anläggningsfrågor. Men även åtgärder för att få fler unga att börja idrotta, att ungdomar håller i sin idrott längre samt insatser för socialt utsatta grupper kan diskuteras i detta forum. Vi vill:

- Öka och strukturera samarbetet mellan Lidingö stad och idrottsrådet om hallfrågor, hur vi får ungdomar att stanna i idrotten samt insatser för socialt utsatta grupper.
- Stärka samarbetet mellan skola och föreningsliv, exempelvis genom att skapa prova-på-dagar i samarbete mellan skolor och idrottsföreningar/-verksamheter. Där kan barn och ungdomar prova nya sporter som gör att de kan stanna kvar längre i idrottsverksamhet.
- Införa en idrottsgala i samarbete med föreningsliv och näringsliv för att lyfta de ideella insatserna.